

Nr 23

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om utredning rörande beskattningen av priser vid vissa lotteribetonade tävlingar.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 2 av herr *Lundström* och fru *Gärde Widemar* samt II: 2 av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.* har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att beskattningen av priser vid tävlingar av i motionerna exemplifierat slag måtte bli föremål för utredning».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 2.

Enligt 1 § förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster skall å vinst i svenskt lotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer till staten erläggas en särskild skatt motsvarande tjugoprocent av vinstens värde. Är vinstens värde inte högre än i fråga om vinst i varu- eller tombolalotteri 100 kronor, i fråga om vinst å halvlott i penninglotteri 12 kronor 50 öre samt i fråga om annan vinst 25 kronor uttas dock inte skatt enligt nämnda förordning. Inte heller utgår lotterivinstskatt å vinst vid vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar eller å vinst i varu- eller tombolalotteri, däri endast skänkta vinstföremål förekommer, ej heller å vinst vid utlottning av konstverk inom förening, vars enda syfte är att främja intresset för eller eljest stödja den bildande konsten.

Vid beräkning av skattebelopp skall i vinstens värde inräknas den å vinsten belöpande skatten.

Vinster i svenska lotterier är enligt 19 § kommunalskattelagen och 2 § förordningen om statlig inkomstskatt undantagna från statlig och kommunal inkomstskatt.

Såsom lotteri anses enligt 1 § andra stycket lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207) varje företag, däri efter lottning, gissning, vadhållning eller jämförlig av slumpen helt eller delvis beroende anordning kan av en eller flera deltagare erhållas vinst till högre värde än det, som erhålles av varje deltagare.

För att lotteri av större omfattning skall få anordnas fordras i allmänhet

tillstånd av Kungl. Maj:t, länsstyrelse eller polismyndighet. Vissa mindre lotterier får anordnas utan tillstånd om anmälan om lotteriet i förväg göres hos polismyndighet. Sådana lotterier som anordnas i samband med utgivandet av tryckt periodisk skrift (s. k. tidningslotterier) får anordnas utan anmälan eller tillstånd under förutsättning att anordnande av lotteri inte ingår såsom väsentligt led i utgivandet av skriften, att såsom villkor för rätt till deltagande i lotteriet ej fordras innehav av skriften eller erläggande av insats samt att värdet å högsta vinst ej överstiger 200 kronor.

I de förevarande motionerna framhåller motionärerna att antalet mer eller mindre lotteribetonade tävlingar ökat kraftigt under senare år. Sådana tävlingar, som ofta är av reklamkaraktär, förekommer framför allt i tidningar, men också i radio och television. Ett gemensamt drag hos dessa tävlingar är att de som regel fordrar en mycket begränsad tidsinsats av de tävlande och att deltagandet är en hobbybetonad fritidssysselsättning. I många fall, där tävlingar anordnats av industriföretag och tidningar, har de högsta vinsterna haft ett mycket betydande värde. Vinst i tävlingar av här angiven beskaffenhet har ofta skattemässigt betraktats som inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. För att man skall kunna tala om vinster vid tävlingsdeltagandet som beskattningsbara inkomster synes det enligt motionärernas mening böra finnas en rimlig proportion mellan prestation och vinst. I allmänhet måste emellertid prestationens värde för arrangörens del betraktas som ringa. Skillnaden mellan vinnarens prestation och vad den bäste inte prisbelönta deltagaren har åstadkommit är i allmänhet obefintlig eller i varje fall så pass obetydlig att man kan beteckna utfallet av tävlingen som slumpartat. I den mån inte vinster av det här berörda slaget av tävlingar kan helt befrias från skatt, bör de snarast beskattas enligt lotteriförordningen. Ett sådant förfarande skulle också göra det möjligt för tävlingsarrangörerna att i tävlingsbestämmelserna ge deltagarna ett klart besked om hur mycket vinnarna i verkligheten får behålla. Beskattningen på förevarande område bjuder på så besvärliga avvägningsproblem att en tillfredsställande lösning inte kan åstadkommas utan utredning.

Utskottet. I de förevarande motionerna hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning rörande beskattningen av vissa lotteribetonade tävlingar. Därvid åsyftas framför allt tävlingar, som äger rum i reklamsyfte eller i liknande syfte och i vilka relativt stora prissummor utdelas.

Den angivna företeelsen är visserligen inte ny, men tidigare torde prissummorna ha varit relativt små, och beskattningsfrågan synes därför inte ha närmare uppmärksammats. I varje fall finns veterligen inte något avgörande i högsta instans rörande beskattningen av pris i dylik tävling.

Enligt vad utskottet erfarit har de tävlingar som förekommit varit av mycket skiftande art. I huvudsak torde följande typer kunna urskiljas. En form är att deltagaren skall lösa någon eller några uppgifter, ofta av så en-

kel beskaffenhet att ett stort antal rätta lösningar avges. I dessa fall blir slumpen således avgörande för vilken eller vilka av de rätta lösningar som prisbelönas. En annan typ är att deltagaren skall prestera ett slagord eller liknande för anordnaren lämplig prestation, varefter vinnaren utses efter bedömning av avgivna förslag. I andra fall återigen kan deltagarna ha att fullgöra någon för anordnaren i och för sig värdelös prestation, exempelvis bilda så många ord som möjligt av bokstäverna i anordnarens firmanamn, varefter pris tilldelas den eller dem som lyckats bäst. Har i sistnämnda fall flera nått samma resultat kan ordningen mellan pristagarna bestämmas efter lottning eller på annat av slumpen beroende sätt. Slutligen kan nämnas den typ av tävling, som bl. a. förekommit i televisionsprogram och i vilken deltagaren, som inte har några medtävlande, för att erhålla pris skall fullgöra vissa prestationer.

Såsom av den tidigare lämnade redogörelsen framgår skall enligt lotteriförordningen såsom lotteri anses varje företag, däri efter lottning, gissning, vadhållning eller jämförlig av slumpen helt eller delvis beroende anordning kan av en eller flera deltagare erhållas vinst till högre värde än det, som erhålles av varje deltagare.

I åtskilliga av de tävlingar som hittills anordnats torde utgången ha varit så beroende av slumpen att lotteri förelegat enligt lotteriförordningens definition. Vinster i dylika lotterier torde med hänsyn till stadgandet i 19 § kommunalskattelagen inte kunna inkomstbeskattas. Däremot synes beskattning enligt förordningen om särskild skatt å vissa lotterivinster kunna komma i fråga.

I andra fall återigen torde svårigen kunna göras gällande att lotteri föreligger, varför beskattning enligt sistnämnda förordning ej kan ske. Huruvida vinsten i dessa fall bör inkomstbeskattas, gåvobeskattas eller möjligen vara helt skattefri kan vara föremål för tvekan. Det torde inte vara möjligt att ge ett generellt svar på frågan, utan denna bör bedömas under beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet. I ett nyligen avdömt mål har kammarrätten ansett att pris i en tävling, som anordnats i reklamsyfte, vid inkomstbeskattningen varit att hänföra till inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. Över kammarrättens utslag har besvär anförts hos regeringsrätten, som dock ännu inte avgjort målet. Även andra mål av likartad karaktär förväntas inom en nära framtid komma under beskattningsdomstolarnas bedömande.

I viss omfattning är de i motionerna åsyftade beskattningsfrågorna av sådan art, att de faller inom ramen för den systematiska genomgång av bestämmelserna i kommunalskattelagen, som förutsatts skola ske av skattelagssakkunniga. Enligt utskottets åsikt är det lämpligt att invänta de avgöranden i högsta instans som inom en nära framtid är att emotse, innan ställning tas till frågan om igångsättande av en särskild utredning av hithörande beskattningsspörsmål. Utskottet anser sig därför böra avstyrka bifall till de föreliggande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I: 2 av herr Lundström och
fru Gärde Widemar samt II: 2 av herr Carlsson i Stockholm
m. fl. om utredning rörande beskattningen av priser vid vissa
lotteribetonade tävlingar icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1957

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Hagberg, Heüman, Spetz,
Eriksson, Gustaf Elofsson, Snygg, Söderquist, Niklasson och Apelqvist; samt
från andra kammaren: herrar Olsson, Sundström, Nilsson i Svalöv,
Brandt, Allard, Vigelsbo, Strandh, Anderson i Sundsvall, Andersson i Ess-
vik och Stenberg.